

MŪSU PASTOGĖ

Eina nuo 1949

Australian Lithuanian Weekly

Post Print Approved PP 255003/01774

Kaina – Price \$1.50 2010.07.28 Nr. 29 (3202)

Geelonge irgi ieškota paparčio žiedo

Šių metų birželio 27 dieną Geelongo Lietuvių Namuose linksmai prabėgo popietė, pavadinta „Buvo naktis švento Jono“. Programoje pasirodė Geelongo lietuvių choras „Viltis“, Melbourne „Kaimo Dainininkai“ ir Geelongo „Aidai“. Plačiau apie popietę skaitykite „M.P.“ psl. 3. Nuotraukoje – Geelongo choras „Viltis“.

Jadvyga Dambrauskienė Lietuvos įvykių apžvalga

Ekonomika

Lietuva ir Baltarusija svarstys galimybes bendradarbiauti energetikos ir transporto projektuose – tai numatyta tarp šalių pasirašytame ekonominio

bendradarbiavimo komunikate, praneša Ministro Pirmininko tarnyba. Planuojama sukurti bendrą darbo grupę, kuri iki lapkričio 1 d. turi išnagrinėti galimybes statyti suskystintų dujų terminalą Lietuvoje, kuris galėtų tiekti šias dujas ir Baltarusijai. Kita darbo grupė iki šių metų lapkričio 1 d. aiškins galimybes tiekti Baltarusijai naftą jūra ir per Lietuvą. Dokumente nurodoma, kad šalys yra pasirengusios bendradarbiauti branduolinės energetikos srityje ir stiprins bendradarbiavimą transporto srityje, įgyvendindamos Rytų-Vakarų transporto koridoriaus projektą ir regioninio greitojo traukinio Vilnius-Minskas projektą.

Verslo pasaulis ši pavasarį-vasarą Seimo darbą stebėjo itin atidžiai. Jo interesus akivaizdus – buvo laukiama ekonomikų skatinančių teisės aktų. Tačiau, kaip sako Dainius Arlauskas, Lietuvos verslo ir darbdavių konfederacijos vadovas, Seimas verslui aktualius klausimus pasistengė apeiti. Iki galo liko neišspręsti įmonių ir fizinių asmenų kreditavimo reikalai, atsinaujinančios energijos teisės aktai, nelanksti darbo rinka iš esmės liko tokia pati.

Energetika

Biudžetą nušluos atominis sprogimas. Atominės elektrinės uždarymas žlunga – valstybės kontrolieriai tvirtina, kad pinigai iššvaistyti, o samdyti atominio kuro saugyklų statytojai jau meta darbus. Energetiką kuruojantys asmenys tvirtina, kad dėl tokio chaoso Lietuva saugykloms

statyti ir elektrinei uždaryti milijardus jau netrukus krapštytys iš biudžeto.

Streikas Atominėje

Jau pustrėčių metų vėluojantis grandiozinis 1.1 mlrd. litų vertės panaudoto atominio kuro saugyklų statybos projektas Visagine žlunga. Statybų aikštelėje – ramu. Bendrovės vadovas Laimutis Pinkevičius sako, kad viskas todėl, kad jo įmonė „pasamdęs“ Lietuvos valdžios skelbtą saugyklų statybos konkursą laimėjęs Vokietijos ir Rusijos konsorciumas „Nukem technologies“ ir „Gesellschaft fuer Nuklear-Service“ neatiduoda 10 mln. litų skolos.

Įmonės

Įmonių grupė „Alita“, kaip ir jos valdoma alkoholio gamintoja „Anykščių vynos“, nutarė dar bent ketvirčiui nuo liepos pratęsti 4 darbo dienų savaitę. Sutrumpintas darbo kalendorius įmonių grupėje galioja nuo praėjusių metų pradžios.

Paslaugos

Per poilsio dienas surasti laisvų vietų viešbučiuose ir poilsio namuose buvo sunku, todėl vienintelė viltis prisiglausti nakčiai buvo likusi tik privačiuose palangiškių būstuose. Nesibaigiantis poilsiautojų srautas gerokai praretino pakelėse nakvynę siūlančių palangiškių būrį. Palangiškiai įsitikinę, jog per šias dienas šimtai tūkstančių poilsiautojų kurorte sutilpo todėl, kad dauguma jų prie jūros vyko tik dviem dienoms. Sulaukę šiomet dar neregėto poilsiautojų antplūdžio palangiškiai nepraleido progos pasipelnyti. Anksčiau po 20, 30 litų už nakvynės vietą prašę būstų šeimininkai dabar kainas kilstelėjo ir iki 50 litų.

Labiau pavyko tiems, kurie poilsio vietas buvo užsisakę iš anksto. Kainos šoktelėjo ir kavinėse. Sulaukę gausaus klientų būrio kai kurie verslininkai bent litu padidino patiekalų kainas.

Nukelta | 2 psl.

Prezidentė apie Vyriausybę

Prezidentė interviu LTV laidai „Savaitė“ sako, kad Vyriausybė daro tai, kas neišvengiama. „Strategine prasme Vyriausybė žino, ką reikia daryti, bet kaip ji tai daro – tai yra didžiausia jos silpnybė“, – tvirtina Dalia Grybauskaitė.

Prezidentės Dalios Grybauskaitės teigimu, Vyriausybė daro daug klaidų sprendimų įgyvendinimo procese – nuo geros idėjos iki jos realizavimo. Be to, klaidos taisomos pavėluotai.

Kalbėdama apie visuomenės nepasitenkinimą Vyriausybės veikla Dalia Grybauskaitė atkreipė dėmesį, kad „visų Europos vyriausybių, kurioms šiuo metu reikėjo daryti labai sunkius ir nepopuliarius, bet neišvengiamus sprendimus,

reitingai ir nepasitikėjimas gerokai sumenko. Tai kaina, kurią reikia mokėti praktiškai visoms Vyriausybėms“.

Prezidentė taip pat sakė negalvojanti keisti Aplinkos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, kurių veiklai turi daugiausiai priekaištų, vadovų. Anksčiau Prezidentė šias ministerijas įvardijo kaip turinčias labiausiai pasitempti.

„Aš kalbėjau apie ministerijas, tai yra, valstybės aparato efektyvumą. Nekalbėjau apie asmenybes. Iš tiesų pakeitus vieną ar kitą asmenį ne visada galima pasiekti reikiamą rezultatą. Nors, aišku, asmenybė gali labai daug lemti. Šiuo atveju vis dėlto kalbėčiau apie institucijų potencialą, apie jų darbo kokybę“, – sakė Prezidentė. □

Kitamet gal apsilankys Hillary Clinton

Kitamet Lietuvoje turėtų apsilankyti JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton, rašo „Vilniaus diena“. Vilniuje 2011 metų viduryje ir pabaigoje įvyks net du nemenki tarptautiniai renginiai, kuriuose bus kviečiama dalyvauti ir JAV valstybės sekretorė.

Kitų metų liepos mėnesį Lietuvos sostinėje įvyks daugiau kaip 100 valstybių vienijančios Demokratijų bendrijos forumas. Šios prieš dešimtmetį gimusios organizacijos viena steigėjų ir aktyviausių narių yra JAV. Į forumą numatoma kviešti Bendrijai priklausančių valstybių užsienio reikalų ministerijų vadovus. Lietuva šiuo

metu pirmininkauja Demokratijų bendrijai. Kitų metų liepą pirmininkavimas bus perduotas kitai valstybei.

2011 metais Lietuva taip pat pirmininkaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO). Todėl tų metų gruodį Vilniuje žadama surengti ESBO ministrų tarybos posėdį. Šiai organizacijai priklauso 56 Europos, Vidurio Azijos bei Šiaurės Amerikos valstybės, įskaitant ir JAV.

Kol kas neaišku, kurį kitų metų renginį Lietuvos sostinėje pasirinks Hillary Clinton. Neatmetama galimybė, kad ji atvyks į abu forumus. □

Autobusu į Žalgirio mūšį – nepavyko

Daugybė Lietuvos turistų, važiavusių šimtus kilometrų ir nuvykusių į Žalgirio mūšio inscenizaciją Lenkijoje, taip ir nepamatė išsvajoto reginio. Užtat savo kailiu išbandė tai, ką prieš 600 metų galėjo jausti kariai, žygiuojantys į lemiamą kovą, rašo „Lietuvos rytas“.

Važiuojant autobusu, iki Griunvaldo lauko likus maždaug 30 kilometrų, turistų iš Lietuvos snaudulį išblaškė vadovo žinia: „Istrigome spūstyje. Į inscenizacijos pradžią jau tikrai nebespėsime, nebent pamatysime pabaigą.“ Apsisukti dviejų juostų kelyje, priekyje ir užpakalyje sausakimšame automobilių, autobuso vairuotojas nematė galimybių. Tam, matyt, būtų paprieštaravę ir daugelis keliautojų – už poros dienų

kelionę kiekvienas jų sumokėjo po keturis šimtus. Taip vos krutantiame autobuse keleiviai praleido 4 valandas. Per šį laiką pasistūmėjo apie 25 kilometrus. Dėl spūsties degalai jau baigėsi. Kas turėjo pasiėmęs mobiliojo telefono ausines, inscenizacijos komentarų klausėsi per radiją. Girdėjo, pvz., „mūšis jau įpusėjo“ ir „mūšis jau baigėsi“.

„Tik pargrįžusi iš Lenkijos į Lietuvą internete galėjau pasižiūrėti Žalgirio mūšio inscenizaciją. Net neįtariau, kad bandydami pasiekti mūšio lauką pateksime į tokį chaosą. Atokesnėse jo prieigose nebuvo nei policijos, nei tvarkdarių. Kiekvienas atvykęs sukosi kaip išmanydamas. Patyrėme tikrą košmarą“, – savo kelionę prisiminė panevėžietė Liucija. (Pagal ELTA)

Prezidentė: su korupcija kovoti griežčiau

Prezidentė Dalia Grybauskaitė, savo pranešime atsiskaičiusi už metų veiklą, priminė pateikusi įstatymų paketą, kuriais siūloma griežtinti bausmes už finansinius ir ekonominius nusikaltimus, ilginti senaties terminus, reikalauti didesnės atsakomybės iš su korupcija turinčių kovoti institucijų. Šia proga Seimo pirmininkė Irena Degutienė suorganizavo susitikimą su teisingumo ministru Remigijumi Šimašiumi. Po susitikimo ji tvirtino pasidomėjusi, kodėl iš Vyriausybės į Seimą atkeliaujantys projektai kovai su korupcija būna „prastos kokybės“. „Kalbant su įvairiais pareigūnais, kovojančiais su

korupcija, tai iš tikrųjų kai kurie įstatymai, kuriuos jie siūlo, po Teisingumo ministerijos peržiūros tampa visiškai „bedančiai“, – sakė Irena Degutienė.

Pasak teisingumo ministro R. Šimašiaus, pasistūmėjimo kovojant su korupcija kol kas nėra poroje sričių. „Tai teritorijų planavimas, statybų reguliavimas. Deja, ir sveikatos srityje vis dar lieka didelė korupcijos rizika.“

„O kalbant apie represines priemones, jau priimtas ir Prezidentės inicijuotas, su ministerijos pagalba Seimui pateiktas senaties ilginimo projektas. Dar dalį planuojame pateikti rudenį“, – sakė jis. □

Trumpai iš visur

♦ Kabule vykstančioje Tarptautinėje konferencijoje Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov pareiškė, kad Rusija nurašė Afganistanui daug milijardų skolos likučių, ir pažadėjo toliau padėti aprūpinti Afganistano armiją ir policiją technika, glaudžiai bendradarbiaudama su kitomis šalimis. Be to, kaip rašo britų BBC, S.Lavrov patvirtino Rusijos pasiryžimą ir toliau suteikti savo teritoriją krovinių ir tarptautinio kontingento personalo tranzitui.

♦ Taifūnas "Conson" Filipinuose nusinešė jau 76 žmonių gyvybes. Gelbėtojai liepos 20 d. ištraukė iš jūros daugiau žuvusiųjų kūnų, nors dešimtys kitų gyventojų dar nerasti ir tikriausiai yra žuvę, nurodė pareigūnai. Praėjus beveik savaitei po taifūno siautėjimo, dar nerasti 72 žmonės, o pakrančių sargybos ir karo laivyno laivai bei lėktuvai tebenaršo aplinkinius vandenis, pranešė Nacionalinė nepaprastųjų situacijų koordinavimo taryba.

♦ Rusijos ginkluotosios pajėgos pirkė šalyje pagamintus, o ne užsienietiškus nepilotuojamuosius skraidymo aparatus, pareiškė žurnalistams liepos 19 d. gynybos ministro pavaduotojas Vladimir Popovkin. "Darysime savus", - sakė jis. Drauge, pridūrė ministro pavaduotojas, remiantis aviacijos salono "Farnborough-2010" rezultatais, bus patikslinti techniniai reikalavimai bepiločiams skraidymo aparatams.

♦ Jungtinės Valstijos liepos 21 d. paskelbė naujas sankcijas Šiaurės Korėjai, reaguodamos į Pietų Korėjos karo laivo nuskandinimą. JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton sakė, kad šiomis priemonėmis siekiama spausti valstybę ir užkirsti kelią Šiaurės Korėjos režimui finansuoti savo branduolinę programą ar platinti branduolinius ginklus.

Pasak jos, šios priemonės nėra nukreiptos prieš Šiaurės Korėjos žmones, "kurie per ilgai kentėjo dėl klaidingų ir piktųjų vyriausybės prioritetų".

♦ Čilėje, eidamas 94-uosius, mirė buvęs šios šalies Komunistų partijos generalinis sekretorius Luis Corvalan, pranešė Čilės radijas "Radio Cooperativa".

Po generolo Augusto Pinocheto vadovauto perversmo 1973 metų rugsėjo 11 dieną L.Corvalan buvo suimtas, o vėliau Sovietų Sąjunga suteikė jam politinį prieglobstį. 1983 metais L.Corvalan nelegaliai grįžo į savo tėvynę Čilę.

♦ Lenkijoje nuspręsta tirti keturias versijas, kaip Lenkijos prezidento lėktuvą balandžio 10 dieną prie Smolensko ištiko katastrofa, ir nė viena jų šiuo metu neatmetama, pranešė lenkų radijas TOK FM. Kaip radijui sakė Lenkijos vyriausiosios karinės prokuratūros atstovas spaudai pulkininkas Zbigniew Rzepa, katastrofa galėjo įvykti dėl avarijos, žmogiško faktoriaus, trečiųjų asmenų veiksmų arba pasikėsimo bei dėl skrydžio organizavimo klaidų.

♦ Liepos 23 d. prasidėjo brangiausios skrybys Britanijos istorijoje – rusų oligarchas Boris Berezovski išsiskirs su žmona Galina, praneša telegraph.co.uk. Pranešama, kad ištrėmtasis oligarchas sumokės savo antrajai žmonai apie 100 mln. svarų (daugiau nei 400 mln. litų). Ši suma daugiau nei dukart didesnė už ankstesnį rekordą – 48 mln. svarų (apie 200 mln. litų). B. Berezovskio oficiali santuoka su Galina truko 18 metų, nors paskutinius 16 metų jie gyvena atskirai. Galina Berezovskaja gyvena Londone su dviem poros vaikais, o B. Berezovski gyvena Surrey mieste su savo drauge Jelena Gorbunova, su kuria jis jau 15 metų kartu ir turi dar du vaikus.

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

Transportas

Per savaitgalį Kauno mariose gerokai nuslūgus vandeniui, ant šono pasiviro prie motorlaivių klubo prišvartuotas motorinis burlaivis "Vytis II". "Per kelias dienas vanduo nukrito maždaug kelis metrus. Laive pilna vandens, bet iki vakaro turėtume jį pastatyti. Skubame, kol vandens lygis nepradėjo kilti", - sakė Laivų klubo vadovas Vytautas Makarskas. Kaltųjų jis neieško, tačiau akivaizdu, kad prie įvykio prisidėjo Kauno hidroelektrinė. Apie planuojamus drastiškus vandens lygio pokyčius laivų savininkams ji nepraneša.

Žemė

"Situacija visiškai prasta - kaina nusmukusi 2000-3000 litų už hektarą, tai kas gali parduoti? Tik mirštantis", - sako Lietuvos žemės savininkų sąjungos vadovė Antanina Venckūnienė. Anot jos, mūsiškiai žemės pirkti negali, nes neturi pinigų, o bankai neduoda paskolų. Žemė dabar nelaikoma turtu ir užstatų neimama. "Ekspertai sako, kad Lietuvai atsigauti reikia dar septynerių metų, o dabar perpirkėjai tiesiog spaudžia žmones, moka po 2000-2500 litų už hektarą, kad tik šie greičiau pasirašytų pardavimo dokumentus. Žmogus, kuris neturi galimybių žemės išnuomoti, sutinka su tuo, nes jis nebegali išgyventi. Daug žmonių atgavo žemę, bet negavo jokios paramos. Juos išleido plikus į dilgėles", - tokią situaciją piešia A. Venckūnienė.

Taupymas

Migracijos departamento Imigracijos skyriuje dirba 14 specialistų, įskaitant skyriaus vedėją. To paties departamento Užsienio reikalų skyriuje dirba 12 specia-

listų, įskaitant vedėją. To paties departamento Prieglobsčio reikalų skyriuje dirba 14 specialistų, įskaitant vedėją. To paties departamento Pasų skyriuje dirba 13 specialistų, įskaitant vedėją. Vadinas, jei balandį Lietuva sulaukė 306 imigrantų, juos selektyviai pasiskirstė ir aptarnavo 53 specialistai. Vienam specialistui per mėnesį vidutiniškai teko tik 6 atvykėliai. Ar parduotuvės savininkas mokėtų algą pardavėjai, per mėnesį aptarnaujančiai tik 6 klientus? Juolab kai tie Migracijos departamento specialistai nieko nesprenžia.

Kultūra

Vilniuje prasideda pirmasis "Naujosios muzikų kartos" vasaros festivalis, į kurį renkasi jaunieji pasaulio klasikos ir džiaz muzikantai iš JAV, Austrijos, Prancūzijos, Ukrainos, Rusijos, Olandijos ir kitų šalių, pelnę šlovę savo talentui ir publikos simpatijas Paryžiuje, Maskvoje, Londone, Niujorke. Šalia M.K.Čiurlionio gimnazijos įsikūrusiame naujajame sostinės "Šokio teatre" 10 dienų skambės dešimties vasariškų koncertų programa - nuo fortepijono iki džiaz gitaros, nuo smuiko iki bajorų, nuo F.Šopeno (F.Chopin), J.S.Bacho (J.S.Bach), V.A.Mocarto (W.A.Mozart) ir kitų klasikų iki Dž.Geršvino (G.Gershwin) kūrinių bei džiaz kompozicijų. Ta proga pakalbintas festivalio meno vadovas Kasparas Uinskas sako - "Mūsų koncertinė organizacija "Naujoji muzikų karta" verslu neužsiima. Ji buvo sukurta dėl tam tikrų idealų, kuriais mes tikime. Todėl šis festivalis yra stebuklas. Ir stebuklo paslaptis yra ta, kad talentingiausi atlikėjai ir yra svarbiausieji mūsų festivalio rėmėjai".

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS ir "Bernardinai".

Palangoje ieškoma nekilnojamo turto

Kaip praneša "Lietuvos rytas", Palangos nekilnojamojo turto agentūras užplūdo iš bankų indėlius atsiėmę pirkėjai, pasiryžę išsigyti būstą be jokios paskolos. Tiesa, už jų turimus pinigus pardavėjai kurorte nedaug ką gali pasiūlyti. Vos 1.5-2% siekiančiomis indėlių palūkanomis nusivylę taupytojai dairosi į nekilnojamojo turto rinką. Pardavėjai Palangoje dabar sulaukia tokių klientų, kurie už būstą siūlo sumokėti visą sumą iš karto. Vis dėlto didesnei daliai besidominčiųjų pardavėjai neturi ko pasiūlyti. Buto prie jūros pageidaujantys pirkėjai turi vos 90, 120 ar 150,000 litų.

"Butų už tokią kainą Palangoje nėra", - tvirtina didžiausios kurorte nekilnoja-

mojo turto agentūros "Rolijona" savininkė. Ji sakė turinti beveik 20 tokių pirkėjų sąrašą - jie tikisi, kad pigiai butus pasiūlys kokia nors bankrutuojanti statybų įmonė arba finansinių bėdų prispirtas buto savininkas. Tačiau vyksta ir kiti dalykai. "Pajūryje jau pasirodė įgimtą pelno nuojautą turintys žydai iš Izraelio ir Belgijos", sako ji. Neseniai jie už beveik 2 milijonus litų prestižinėje J.Basanavičiaus gatvėje nusipirko kavinę su 20 arų žemės sklypu. Ta pati žydų kompanija Palangoje jau rengia penkis jungtinius projektus su žemės sklypų savininkais. Užsieniečiai pasiryžę čia investuoti ir nusiziūrėtuose sklypuose statyti ne tik ekonominės klasės, bet ir prabangius daugiabučius namus.

Indija žengia į Lietuvą

Prieš keletą metų į Lietuvą įžengusi Indijos informacinių technologijų įmonė "Ideal Invent Technologies", daugiausia dirbanti su bankais, Vilniuje steigia tyrimų ir taikomosios veiklos centrą. Jis padės bendrovei teikti paslaugas Vakarų ir Rytų Europoje. Didžiąją dalį investicijų indai numato skirti darbuotojams rengti. "Mūsų bendrovė teikia paslaugas bankams, finansinių paslaugų ir draudimo bendrovėms. Tai mūsų stiprioji pusė ir šiuo metu mes norime tęsti šią kryptį, teikti visas įmanomas paslaugas. Lietuvoje mes norime

turėti tokį centrą, kuriame būtų atliekami tyrimai ir taikomoji veikla žengiant į Europos rinką. Ieškome žmonių, kurie turi ekonomikos, prekybos žinių, informacinių technologijų specialistų. Tačiau ketiname kviesti žmones iš universitetų ir juos mokytį bankų technologijų, norime išugdyti kompetentingus konsultantus. Planuojame, kad per 3 metus įdarbinsime apie 100 žmonių. Investuoti ketiname apie 4 mln. eurų, o didžioji dalis investicijų bus skirta darbuotojams parengti" - sakė "Ideal Invent Technologies" generalinis direktorius.

Atsigauna daugiabučiai

Kaip praneša BNS, Vilniuje po sunkmečio pradeda kilti apie 10 daugiabučių, juose bus įrengta 600 butų. Nekilnojamojo turto specialistai sako, kad šie projektai rinkos stipriai nepaveiks, tačiau patys plėtotojai rengiasi nemenkai konkurencijai tiek tarpusavyje, tiek su jau senos statybos būstais. Tačiau tik nedidelė jų dalis klientus pasieks šiemet, dauguma bus pabaigti 2011 metais.

"Ekonomikos pakilimo metais per metus Vilniuje iškildavo 5,000-6,000 butų,

dabar vos siekiame dešimtadalį buvusio masto, tad rinkos tai tikrai stipriai nepaveiks", - tikino ekspertas.

Kaune pradeda namo statybą, o Klaipėdoje tokių daigų dar apskritai nėra. Vilniuje bendrovės "Hanner", planuojančios apie 100-115 butų daugiabutį "Bajorų kalvų" gyvenvietėje, vadovas Arvydas Avulis sakė, kad konkuruoti teks stipriai - visi, kurie dabar pradeda naujas statybas, kruopščiai skaičiuoja ir rengiasi.

Boikotuoja litvakų forumą

Kaip praneša BNS, Simon Wiesenthal centro Jeruzalėje direktorius Efraim Zuroff žada priešintis iniciatyvai kurti Litvakų paveldo forumą ir kviečia pasaulio litvakus boikotuoti šią idėją. Litvakais vadinami Lietuvos žydai ir jų palikuonys. Anot S.Wiesenthal centro pranešimo, kurdama šį forumą, Lietuvos vyriausybė "bando užsitikrinti žydų paramą savo vykdomai Holokausto iškraipymo kampanijai bei skatina klaidingą komunistų ir nacių nusikaltimų sulyginimą".

Kaip skelbta, neseniai Lietuvos Premjeras Andrius Kubilius sudarė darbo grupę Litvakų paveldo forumui sukurti. Į ją įtraukti žydų bendruomenės, Ministro pirmininko tarnybos, Užsienio reikalų, Švietimo ir mokslo, Kultūros ministerijų atstovai, Lietuvos ambasadorius Izraelyje, kiti asmenys. Litvakų paveldo forumas per interneto tinklalapį jungtų pasauliye

išsibarsčiusius litvakus į bendruomenę. Sakoma, kad iniciatyvą steigti tokį forumą Premjerui per jo vizitą JAV išsakė patys litvakai.

Pasak E. Zuroff'o, "Naujo Litvakų forumo kūrimas yra paprasčiausiai naujauusia iš daugelio Lietuvos valdžios iniciatyvų skatinti neteisingą Antrojo pasaulinio karo įvykių pasakojimą. Jame sumenkinamas platus nacių kolaborantų vaidmuo masinėse žydų žudynėse ir paleidžiama "antis", kad komunistų nusikaltimai tolygūs nacių". Centras, pasak pranešimo, "toliau priešinsis lietuviškam Holokausto iškraipymui ir kartu su didžiausia pasaulio litvakų organizacija - Lietuvos žydų Izraelyje asociacija - sieks sužlugdyti planus paslėpti tiesą apie Holokaustą Lietuvoje ir užkirsti kelią naiviems litvakams padėti naikinti jų pačių istorinį palikimą".

Mafijos „dvarą“ jau supa legendos

„Respublika“ rašo, kad valstybė nesugebėjo pasirūpinti, kad liūdnai pagarsėjęs "tulpinių" dvaras Panevėžio rajone netoli Eriškių būtų deramai saugomas ir prižiūrimas. Jeigu jį teks parduoti aukcione, gauti pinigai vargu ar padengs Panevėžio rajono savivaldybės išlaidas priežiūrai, kuri jau nutraukta, nes savivaldybė už saugojimą per 8 metus negavo nė cento, o per tą laiką išleido 100,000 litų - tiek rajono biudžeto lėšų atsiėjo visą tą laiką sargui mokėtas minimalus atlyginimas. Išaiškinus "tulpinių" nusikaltimus - apie 30 nužudymų - šis turtas buvo areštuotas, savivaldybė privalėjo jį saugoti. Finalas - saugoti nebėra ką.

Pradėję nuo lauko šviestuvų ir lietuvių namų, vagys ilgainiui išlupo stoglangius, dvaras sparčiai trešo. Pasak savivaldybės valdininkų, nuo pat pirmųjų dienų dvaras buvo tapęs sunkiu akmeniu po savivaldybės kaklu, o dabar, kai "tulpiniai" nebe pirmą kartą pasodinti iki gyvos galvos, visai neaišku, ką daryti su jų apleistu dvaru. Ar būtų dabar entuziastų investuoti į "tulpinių" dvarą, neaišku. Nors byloje nėra duomenų, kad čia buvo kankinamos ir žudomos banditų aukos, bet šūrupūs radiniai tvenkinyje apie dvarą sukūrė baisią legendą, peršančią mintį, kad ši vieta niekad nebeturės padoraus šeimininko.

“Buvo naktis švento Jono...” Geelonge

*Buvo naktis švento Jono,
Naktis pasakų senų,
Šviesu buvo visuos šonuos,
Degė ugnys ant kalnų.*

*Ūžė jaunas vasarojus,
Ūžė upė plaukdama,
Ir armonika raudėjo
Stiprių rankų tampoma...*

Šaltą, bet saulėtą žiemos sekmadienį publika rinkosi Geelongo Lietuvių Namuose į choro “Viltis” ruošiamą Joninių šventę. Senoviškais vaizdais papuošta scena sukūrė kaimišką aplinką bei nuotaiką, o dainos pažadėjo nuvesti į šiltą vasaros Joninių naktį Lietuvoje. Stasė ir Julius Lipšiai lietuvių ir anglų kalbomis priminė susirinkusiems Joninių papročius.

Programą pradėjo Geelongo “Aidai” su daina, kurios žodžiai apdainuoja nuostabią vasaros naktį, o svečiai – Melbourne “Kaimas” – jautriai išpildė “Švento Jono vakarelį” ir “Pašieriau žirgelį žalių aviželių”. Toliau “Aidai” ir “Kaimas” padainavo

po dvi dainas – seną tango “Paskutinį sekmadienį”, jausmingą “Kaskart kai uždainuoja”, “Kur lyguo lyges lonkas” ir “Mona balandėlis”. “Kaimo” dainininkams pasikeisdami vadovavo Ina Brazaitienė, Saulius Bakaitis ir Edis Lipšys, kuris priminė, kad jų repertuaro senovinės dainos buvo kaimiečių surinktos ir ateinančioms kartoms išsaugotos. “Aidų” dainas pravedė Stasė ir Julius Lipšiai ir Artūras Gružas. Dainuojant “Skylėtą kepurę”, Julius pritarė gitara, o jo netikėtas *jodleriavimas* ir nuo laužo kylantys dūmai visus linksmai nuteikė. Pirmoji programos dalis baigėsi linksma dainų pyne “Alaus danguje nėra”.

Antroje dalyje pasirodęs “Vilties” choras programą pradėjo Ričardo Bukevičiaus iš Sydney’aus sukurta daina “Kai saulė pakyla rytuose”. Skaitovė Irena Luscombe pakomentavo, kad su šia daina grįžtame į mūsų mielą gimtąjį kraštą, kur mažame kaimelyje švenčiamos Joninės. Dega laužai, linksmynasi jauni ir seni, visi

Programą pradėjo Geelongo “Aidai”.

Dailininkui Vaclovui Ratui – 100

Audronė Meškauskaitė

Tęsinys iš “M.P.” nr. 28

Šiais metais V. Rataiskio-Rato jubiliejinė paroda „Džiaugsmo dailininkas“ pirmiausia pristatyta Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune – vienoje pirmųjų V. Rataiskio darbo ekspozicijų. Šiuo metu paroda stabtelėjusi Druskininkuose – Vytauto Kazimiero Jonyno galerijoje, o nuo liepos 7 d. iki pat vasaros pabaigos ją bus galima aplankyti Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmuose Vilniuje.

V. Rato palikimas saugomas Australijoje, JAV, Vokietijos, Lietuvos muziejuose ir privačiose galerijose. Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus turi 27 jo darbus, kai kuriuos jų dovanojo dailininko duktė Ramona bei Čikagos galerija. Parodoje rodomas 21 muziejaus saugomas V. Rato darbas. Didžiąją ekspozicijos dalį sudaro Lietuvos dailės muziejaus turimi menininko kūriniai. Jų net 37 ir 4 klišės bei knyga „Dvylika juodvarnių“. Taip pat retrospektyvą papildė 11 dukters Ramonos parodai atvežtų kūrinių bei kolekcininkų įsigyti darbai.

Radusi laiko tarp baleto pamokų Vilniuje ir Latvijoje, Ramona Ratas sutiko „Nemunui“ papasakoti apie tėvelio kūrybą ir labai spalvingą savo pačios gyvenimą.

V. Rato parodų Lietuvoje buvo ne tiek ir daug. Per mažai apie jį žinome.

Tai jau trečioji paroda Lietuvoje, nes po tėvelio mirties Genovaitė Kazokienė buvo atvežusi jo darbų iš Australijos į Vilniaus dailės galeriją. Tačiau Kaune – pirmasis kartas. Todėl džiugu, kad pagaliau su-

Ramona Ratas - Zakarevičienė su jaunu giminaičiu per parodos atidarymą.

rengta paroda tėvelio jaunystės mieste. Jis čia baigė meno mokyklą, 1937-1940 m. dirbo M. K. Čiurlionio muziejuje. Man labai padėjo Antano Kučo – tėvelio draugo iš Kauno meno mokyklos – sūnus Vidimantas. Jis mane susirado ir pasiūlė daug senų istorinių nuotraukų, kurių net pati nebuvau mačiusi. Tuometinė menininkų draugystė Kaune buvo tokia stipri, kad perduota net kelioms ateities kartoms. Jų vaikai tokie patys šilti. Man ypač džiugu, kad Lietuvos muziejai tėvelio šimtmečio proga pasiūlė surengti parodas Kaune, Druskininkuose ir Vilniuje. Esu labai dėkinga visiems, kurie prisidėjo rengiant parodų ciklą, taip pat Australijos Lietuvių

Programoje pasirodė svečiai iš Melbourne – grupė “Kaimas”.

ieško stebuklingo paparčio žiedo. Pasakojimą angliškai pakartojo Artūras Gružas.

Sudainavus “Švento Jono vakarelį”, moterys pakabino vainikėlius ant kupolės medžio, kur jau puikavosi Nijolės Bratan nupinti Joninių vainikai. Artūrai švelniai uždainavus “Ak, neklausk, kodėl nešioju gėlę švarko atlape, kieno vardą aš išpjočiau ant žilvičio paupėj...” prisijungė choristai, bet lyriškus garsus staiga pertraukė garsus “Ligo dziesma” aidas iš pat Rygos: “kada atėjo Janits ant balto zirgo!” Balsams nutilus, kaimo moterys užklausė Jonelio, kodėl nesiženijs? Bet kokia laimė, kad ėjo, ėjo mergužėlė, sudaužė uzbekėlį ir mielai išmainė Joną už molio uzbeką! Netrukus parėjo Rožytė iš girios – paryčiais ir be uogų – o mama rimtai klausinėjo, kurgi ji tiek ilgai buvo? Šią dainą atliko Stasė su Nijole ir choristai.

Po barnių buvo gera ramiai prie “Sėnelio armonikos” padainuoti, bet užėjo kaimynai – “Kaimas” kartu žemaitišką dainą užtraukti. Dainuojant priedainį “Vai to Vuoni, brungi Vuoni, kun tu mun daba dara?” rodėsi stogas kilnojosi! Laužams gėstant liko tik pakelti bokalus už draugystę ir pripažinti, kad tikrai “Buvo gardus alutis, vynelis, midutis...”. Taip ir pasibaigė mūsų žavinga švento Jono naktis.

Sakoma, kad Joninių naktį raganos laksto po laukus, bet mes jų nebojom ir savo linksmom dainom jas išgainiojom.

Fondui už šiam projektui skirtą paramą.

Jūs esate profesionali baleto šokėja, tačiau mėilė grafikai užkoduota genuose?

Mano gyvenime buvo daug vingių ir išsišakojimų. Australijoje, kai ten atvykome, žmonės visiškai nevertino originaliosios grafikos, nes apie ją nieko nežinojo. Mano tėvelis V. Ratas pirmasis subūrė grafikų ir 1960 m. surengė pirmą plačią Australijos grafikos parodą.

1961 m., tėveliui darant didžiausią įtaką, žymiausi Australijos grafikai įsteigė Sydney’aus grafikų draugiją „Sydney Printmakers“. Dabar ši draugija yra didelė ir garsi, nors anksčiau Australijos žmonės nesugebėjo atskirti originalios grafikos nuo laikraščio spaudinių. Todėl norėjosi pratęsti tėvelio darbus.

1986 m., po mamos mirties, radau grafikos galeriją, kuri švietė žmones. Kartu su ja sukūriau 40 minučių trukmės videojuostą „Kas yra originalus grafikos darbas?“, kurioje nufilmuota vizualia medžiaga pagrįsta paskaita. Vėliau ši galerija organizavo pirmąją grafikos mugę, kurioje buvo demonstruojama mano sukurta teorinė medžiaga.

Bet ir to man buvo negana. Norėjosi grafiką nuimti nuo sienos ir sukurti drabužių kolekciją. Padėjo labai daug gerų žmonių, tarp jų – Sydney’aus menų mokyklos tekstilės skyriaus vadovas, todėl ga-

lėjau išsiversti finansiškai ir sukurti pirmą drabužių kolekciją, kurią vėliau su Australijos dizaineriais pristaciau ne vienoje pasaulio šalyje. 1990 m. lankiausi pas Amerikos lietuvius, kurie mano darbuose atpažino tėvelio braižą. Surinkti pinigai mano siūlymu buvo nusiųsti į Lietuvą, nes man tai daryti buvo labai malonu. Su tekstile dar dirbau gana ilgai. Įkūriau firmą, kuriai viena ir vadovavau – man visada sekėsi.

Pasveikinus visus Jonus, Jonelius, Janinas ir Jones, apvainikavus Joną Tamošiūną ir Artūrą Joną Gružauską, kuris kaip tik per Jonines gimęs, įteikęs laurų lapų puokštę Jonui Obeliūnui, Irena Luscombe ir Stasė Lipšienė lietuviškai ir angliškai padėjo “Kaimui”, jų vadovui Edžiui Lipšiui, “Aidams”, jų vadovui Romui Zenkevičiui, “Vilties” choristams, vadovei Aldonai Scano ir maestro Aldo Kovacs, kuris akompanavo chorui ir “Aidams”. Ypatingai nusipelnė mūsų choristai, kurie ne tik dainavo, bet ir kepė, virė, stalus statė, dengė, indus plovė, loterijos fantus aukojo. Dėkui mūsų nuolatiniams padėjėjams ir žiūrovams. ALB Geelongo Apylinkės Valdybos pirmininkas Stasys Šutas visus pasveikino ir pristatė Geelong miesto Tarybos narį Eddie Kontelį, kuris netrupą prakalbą užbaigė įteikdamas piniginę dovaną.

Choristai paliko sceną dainuodami “Buvo naktis švento Jono, naktis pasakų senų...” o visi susėdę už stalų dar ilgai šnekučiaus prie kavos ir užkandžių.

Norisi dar padėkoti darbščiajai choro “Viltis” vadovei Aldonai Scano už kūrybingumą ir išradimą, suruošiant tokią įdomią šventę. Ačiū.

Dalyvė

lėjau išsiversti finansiškai ir sukurti pirmą drabužių kolekciją, kurią vėliau su Australijos dizaineriais pristaciau ne vienoje pasaulio šalyje. 1990 m. lankiausi pas Amerikos lietuvius, kurie mano darbuose atpažino tėvelio braižą. Surinkti pinigai mano siūlymu buvo nusiųsti į Lietuvą, nes man tai daryti buvo labai malonu. Su tekstile dar dirbau gana ilgai. Įkūriau firmą, kuriai viena ir vadovavau – man visada sekėsi.

O baletas, kodėl būtent jis?

Į jį mano kelias nebuvo aiškus ir tiesus, pradėjau labai vėlai. Gal kad namuose buvo per daug baleto. Šoko mano mama, teta ir dėdė. Jie visiškai atsiktinai tik atvykę į Australiją ištraukė į susijusius su šokių darbus. Tuomet šalyje pageidauta baltaodžių emigrantų. Vos išlipę iš laivo mano giminaičiai buvo nufotografuoti, pavadinti baleto emigrantais ir pateko į laikraštį. Jau po poros dienų juos pakvietė dirbti tik dėl tos vienos sėkmingos nuotraukos.

Visada norėjau būti vaistininkė, tačiau kūnas privertė apsigalvoti. Dar vaikystėje mano sveikata sušlubavo, todėl turėjau daugiau judėti, sportuoti. Pamaniau, kad geriausia būtų šokti baleta. Nors klaseje buvau pati vyriausia, stambiausia, man labai sekėsi.

Tęsinys kitame MP nr.

Lietuviai baikeriai ir Anglijoje

Londono lietuviai baikeriai (= bikers, motociklininkai) ten įkūrė savo klubą „Chimeras Lithuania“, o vyrus odinėmis striukėmis gali sutikti kone visuose Anglijos lietuvių bendruomenės renginiuose. Lietuvių baikerių klubas „Chimeras“ Lietuvoje egzistuoja jau 16 metų. Pagrindinė klubo būstinė įsikūrusi Klaipėdoje, o filialai išsibarstę po visą pasaulį. Jau trejetą metų klubas gyvuoja ir Jungtinėje Karalystėje, Londone.

Kaip pasakojo Londono „Chimeras Lithuania“ baikerių klubo vadas Mindaugas Liepa, visi baikeriai čia atsirado verčiami aplinkybių: ieškodami padoresnio uždarbio, gyvenimo sąlygų, erdvės puoselėti savo pomėgius.

„Aplink mūsų klubą sukasi nemažai baikeriams prijauniančių žmonių, o mes patys visada dalyvaujam ten, kur renkasi lietuviai. Šiandien „Chimeras Lithuania“ vienija 10 tikrųjų narių, o palaikančiųjų, draugų ratas siekia apie 100 žmonių“, – pasakojo Mindaugas. Jis patikino, kad klubo nariai neatstumia nė vieno, kuris domisi motociklais, nori bendrauti su bendraminčiais, nors ir nėra klubo narys.

„Rytų Londoną pasirinkom dėl to, kad ten apsistoję daugiausiai lietuvių, tarp jų – ir mūsų klubo nariai. Ieškojom tokios vietos, kad visiems būtų patogų“, – sakė Mindaugas. Jis patikino, kad vyrai ant motociklų stengiasi dalyvauti visur, kur renkasi lietuvių bendruomenė. „Tradiciškai dalyvaujam Lietuvių sodyboje organizuojamose Sekminėse, Joninių šventėje, taip pat – Lietuvos ambasados renginiuose. Kai kurie mūsų nariai savaitgaliais lankosi lietuviškoje bažnyčioje, ten taip pat būna daug renginių, kuriuose mielai dalyvaujame. Patys stengiamės tarp savo narių ir draugų puoselėti ir plėtoti lietuviybę.“

Baikerių klubo nariai važinėja galiniais ir išpūdingais plieniniais žirgais. Dauguma turi garsiuosius „Harley Davidson“ motociklus, tačiau klube yra ir kitų markių motociklų gerbėjų. „Nors „harlėjų“ daugiausia, vyrai važinėja ir japoniškais motociklais. Iš esmės svarbu, koks esi viduje, o ne kokiu motociklu važinėji“, – šypsosi Mindaugas.

Daugelis mano, kad baikeriai – tai

agresyvūs, alaus prisprogę „kieti“ vyrukais, kurie daug nemastydami ir „į dūdą“ gali užvažiuoti. Mindaugas pripažįsta, kad baikerių judėjimo pradžioje, septintajame praėjusio šimtmečio dešimtmetyje, toks baikerių elgsenos modelis buvo tikrai gajus. Šiomis dienomis baikerių klubų nariai kitokie: jie, žinoma, puoselėja meilę savo motociklams, bet laisvalaikį labiau domisi sportu nei taurele.

„Dauguma mūsų klubo narių iš viso nevartoja alkoholio, sportuoja. Tas pilvoto ir alaus prigerusio baikerio įvaizdis – jau tolimas praetis. Žinoma, tarp „seno kirpimo“ baikerių dar tenka sutikti alaus pilvus užsiauginusių personų, tačiau jaunesnioji karta jau visai kitokia. Tai bendraminčiai tarp bendraminčių, kuriems važinėjimas motociklu yra gyvenimo būdas. Sveikas gyvenimo būdas“, – šypsosi „Chimeras Lithuania“ baikerių vadas.

Mindaugas patikino, kad lietuviai itin puikiai bendrauja ir su angliškais Londono bei JK baikerių klubais. „Su visais pagrindiniais Londono baikerių klubais esam užmezgę labai gerus santykius. Visada juos kviečiame į savo lietuviškas šventes, patys dalyvaujame jų organizuojamose renginiuose. Esame tikrai įsiliesę į Londono ir visos Didžiosios Britanijos baikerių gyvenimą. Vasarą, kone kiekvieną savaitgalį, esame kur nors kviečiami, nors anglų baikerių renginių bei švenčių netrūksta nei pavasarį, nei rudenį ar netgi žiemą“, – pasakojo jis.

Klubo „Chimeras Lithuania“ vadas pripažino, kad pradžioje lietuviai kiek atokiai laikėsi nuo kolegų britų baikerių. Tačiau pajutę jų nuoširdų palaikymą, norą bendrauti ir pagelbėti kolegoms lietuviams, entuziastingai įsiliese į margą ir gausų britų motociklų gerbėjų būrį.

„Baikerio gyvenimas nepakartojamas todėl, kad važiuodamas savo motociklu bet kokiaje pasaulio vietoje tiesiog susitoki artimiausioje internetinėje kavinėje, pasižiūrėk, ar netoliese yra įsikūręs vietinis baikerių klubas, ir paskambink jiems. Ir tave sutiks kaip seną gerą draugą, nesvarbu, ar esi naujokas, ar patyręs vilkas. Baikerių solidarumas labai stiprus“, – patikino Mindaugas.

Goda Ambrazas, Anglija

Vokietijoje „Eurofestivalis“ jungė Europą

Hüttenfeld (Vokietija), 2010 m. liepos 15 d. – „Europietiška muzika ir pasaulio futbolo čempionatas kartu!“. „15 grupių kaitino publiką pilies parke“. „Eurofestivalis vėl viliojo aibę svečių – neįprasta muzikos ir sporto kombinacija“.

Tokiomis straipsnių antraštėmis apie „Eurofestivalį“ savaitę pradėjo Hesseno žemės (Vokietija) regioniniai laikraščiai ir portalai. Visi rašė apie renginį pabrėžę itin įvairią, skirtingą muzikiniu stiliumi ir atlikėjais programą bei jaukią pilies parke vykstančio festivalio atmosferą.

„Eurofestivalis“ – trečią kartą vykęs muzikos renginys. Jį organizuoja Europos Lietuvių Kultūros Centras (ELKC), įsikūręs Hüttenfelde, Rennhofo pilyje, šalia Vasario 16-osios Gimnazijos.

„Šiais metais skirtingos grupės iš įvairių regionų džiugino klausytojus įvairia muzika ir atspindėjo renginio motto: europietiška muzika ir pasaulio futbolo čempionatas kartu!“, – pabrėžė renginio idėją – tarpkultūrinį bendravimą – regioninių naujienų portalas tip-verlag.de.

„Kiekviena Europos šalis muzikine prasme ir jos ypatumais yra unikali“, – po kalbų apie festivalio koncepciją pradėjo

ELKC direktorius Rimas Čuplinskas. „Neskaitant pasaulio garsenybių, kurių kūriniai skamba populiariosiose radijo stotyse ar TV ekrane, beveik nieko negalime pasakyti apie kitų Europos šalių populiarias grupes. Ką mes, pvz., žinome apie prancūzų, airių, belgų arba savo kaimynų lenkų muziką? Beveik nieko.“

Pasak renginio organizatorių, šis festivalis siekia sukurti jaukią atmosferą buvimui kartu, naikinti barjerus tarp šalių, supažindinti žiūrovus su įvairių tautybių kultūra bei tapti visos Europos muzikos švente, kurioje skambėtų gyvai atliekama įvairaus stiliaus roko, jazz, pop muzika, o scenoje drauge muzikuoti galėtų Lietuvos, Vokietijos ir kitų šalių atlikėjai ir muzikantai.

„Ši muzikos šventė taip pat įrodo ir lietuvių potencialą. Mūsų tauta, kaip Europos identiteto ir kultūros dalis, pajėgi reikštis europiniame lygmenyje ir kurti tarptautinio masto kultūrinius renginius. Iš esmės tai renginys ne Lietuvai, ne lietuviams išieiviams, ne Vokietijos gyventojams, bet visai Europai. Štai tokia vizija toliau ir vadovausis šis kultūrinis muzikos festivalis“, – pasakojo ELKC direktorius Rimas

Žalgirio mūšį stebėjo didžiulės minios

Kaip ir prieš šešis šimtus metų, šeštadienio popietę Lenkijoje (buvusiuose Rytprūsiose) įvyko mūšis tarp Lietuvos bei Lenkijos ir Vokietijos ordino. Pastarasis buvo sutriuškintas, nebesiveržė į Rytus ir daugiau niekada neatsigavo. Viena didžiausio, svarbiausio, įdomiausio bei garsiausio viduramžių mūšio inscenizaciją su kurtinančiais sprogimais, eikliais žirgais, patrankų bei muškietų šūviais demonstravo įvairių Europos šalių kovotojai Griunvaldo pievoje.

Negailestingai svilinant saulei ir termometrų stulpeliams gerokai perlipus 30-ies laipsnių ribą, kovos lauke vyko nuožmios batalijos su skydų kaukšėjimu, į priešą lekiančių strėlių spiečiais, kalavijų ir metalinių šarvų žvangėjimu ir žirgų žvangimu. Įvairiausių vėliavų pulkai narsiai kovojo su tariamais priešais, o milžiniška minia sekė kiekvieną puošniais apsiaustais apsirėdžiusių riterių judesį.

Renginio organizatorių teigimu, Žalgirio mūšio atvyko stebėti apie 200,000 žmonių, tad mūšio imitacijos žiūrėjimas tapo nemažu išbandymu ir jiems – kilometrinių automobilių kamščiai, didžiulės eilės prie maisto ir gėrimų, itin nuožmi saulė bei tualetų ar paprasčiausios tvarkos trūkumas kartais ne vienam peraugdavo į karą su savo nervais.

Kita vertus, istorinio mūšio inscenizacijos oro sąlygos šiemet buvo itin panašios į tas, kurios buvo ir tikrovėje – 1410 m. liepą. Anuometinėje „žiniasklaidoje“ – istorijos metraščiuose – teigiama, jog ir tuomet buvo labai karšta, tvanku. Gorkšnis vandens ar bent silpnas vėjelis tapdavo tikra palaima gynybine įranga ir ginkluote ekipuotiems kariaus.

Istoriniame Griunvaldo parke, kurį sudaro laukai, pievos, kalvelės bei miškinės, tokios mūšio inscenizacijos vyksta jau nuo 1998 metų. Šiemet jubiliejinį renginį aplankė ir Prezidentė Dalia Grybauskaitė, krašto apsaugos ministrė Rasa Jukne-

vičienė ir viceministras Vytautas Umbrasas, buvęs kariuomenės vadas Valdas Tutkus, o vieną iš pačių svarbiausių mūšio vaidmenų – Lietuvos didžiosios kunigaikštystės vadovo Vytauto Didžiojo – vaidmenį atliko lietuvis, Lietuvos ginkluotųjų pajėgų majoras Donatas Mazurkevičius.

Jį lydėjo du raiteliai – Vilniaus policijos komisariato Raitosios kuopos patruliai. Vytautą Didįjį į mūšio vietą taip pat lydėjo ir inscenizacijoje dalyvavo daugiau nei 30 riterių iš Trakų pilies brolijos „Viduramžių pasiuntiniai“ ir Kauno istorijos klubo. Mūšio inscenizacijoje taip pat dalyvavo Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai, vilkėję atkurtomis XIV amžiaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės karių uniformomis. Garbės sargybos kuopos kariai saugojo pagrindinę lietuvių pulkų vėliavą, viduramžių Vytį.

Per kelias dienas Griunvaldo lankoje įsikūrusi lietuvių stovykla traukė tūkstančių smalsuolių akis, nes čia triūsė senovės amatininkai, savo įgūdžius treniravo riteriai, norintys galėję nusifotografuoti šalia Žalgirio mūšio didvyrio Vytauto Didžiojo ir jo patarėjų, o šimtai tautiečių savo istoriją pagerbė dainuodami senovines lietuvių karo dainas.

Augustas Didžgalvis, DELFI.lt

Nuotraukoje – Žalgirio mūšio inscenizacijos metu.

Čuplinskas. „Lietuviai labiausiai emigruojanti ES tauta. Vadinas, mes „šioje srityje“ – emigracijos temos kontekste – esame ar greitu metu būsimė Europos ekspertai. Mes turime imtis iniciatyvos ne tik lokaliu spektru, bet ir globaliai kalbėti apie Europos tautų tapatumą, migraciją, panašumus, diskutuoti, kuo estai yra panašūs ir kuo skirtingi nuo portugalų. Šis renginys – tarsi muzikinis Europos dialogas ir platforma šiai diskusijai“, – pasakojo jis.

SKAMP trijulė ant scenos užlipo iškart po pergalingų Vokietijos rungtynių dėl trečiosios vietos Pasaulio futbolo čempionate transliacijos. Nesunku buvo suprasti, jog pirmosiose šokančiųjų eilėse – lietuviškai, mielai traukė dainų tekstus kartu su muzikantais. Tačiau ir vietiniai vokiečiai neliko abejingi SKAMP pasiro-

dymui ir įsiliese į šelstančiųjų gretas. Publika ilgai neleido baigti koncerto, grupė tris kartus pakluso klausytojų prašymui vėl lipti į sceną ir pakartoti vieną ar kitą dainą.

Viktoras Diawara vėliau prisipažino, jog ne tik jam buvo malonu užlipti ant scenos, bet ir kiti atlikėjai nerietė nosies: „Kiek šnekėjau su muzikantais, visiems patiko čia groti, niekas per daug nestresavo dėl to, jog per karščius dienos metu nesusirinko daug žmonių. Matyt, visi ieškojo pavėsio ar vandens telkinio.“ „Aš tikiu, kad už penkių metų šis festivalis jau turės tvirtas tradicijas, įgys savo „vardą“. Viliusi, su laiku apie renginį sužinos ir kuo daugiau buvusių Gimnazijos mokinių, nes tai tikrai puiki proga vasarą visą savaitgalį praleisti kartu“ – pasakojo toliau Viktoras.

(ELKC Informacija)

Senieji prūsai

Kruopštus mokslinis veikalas

Vytautas Doniela

Moksliniai veikalai mūsų išeivijoje yra gan retas dalykas. Įsikūrimo svetimuose kraštuose bei atitinkamo prisitaikymo būtinybės spaudžiamą, išeivija natūraliai pakrypo link „praktiškumo“, savaime taja linkme pastūmėdama ir savo prieauklį. Tad ir jaunesnioji karta, kartais net nepaisant asmeninio gabumo bei patraukimo, aukštesnių studijų metu dažniausiai nukrypo link praktiškųjų mokslų. Tokiose aplinkybėse nenustabu, kad mokslininkų – tyrėjų (angliškojo „research“ prasme) proporcija nėra imponuojanti. Išties, kalbant apie lietuviškąją išeiviją, mokslininkų – tyrėjų stygius gan akivaizdus tose srityse, kurios artimos pačiai Lietuvai – istorija, lingvistika, meno tyra ir tt.

Štai, turime nepaprastai retą išimtį – studija apie senųjų prūsų kalbą. Dabartinės Žalgirio mūšio sukaktuvės mums primena, kad tas mūšis vyko Rytprūsioose. Ir kaip ten bebūtų su Rytprūsioose gyvenusių genčių įvairybė ir kartais karingais tarpusavio santykais, bent dalyje tų plotų išties gyveno lietuviams giminingi „prūsai“. Dar palyginti lengvai galime skaityti patį Kristijoną Donelaitį – ypač jei dabarties redakcijose jis pritaikytas mūsų kalbai ir todėl modernizuotai sulietuvinatas – bet visgi buvo dar ir senesnė prūsų šneka, kurios supratimui gali prireikti pagalbos.

Kruopštus ir pavyzdingai analitiškas yra dr. Kristinos Brazaitis (Čėsnaite) prieš kelias savaites angliškai pasirodęs veikalas apie tą senąją prūsų kalbą: „Johannes Bobrowski: Pruzzische Vokabeln“. Patys prūsai nerašė, todėl nėra išlikę ir jų pačių rašytinių paminklų. Bet su jų kalba, tiksliau, šneka, susidūrė tie svetimieji, kurie prūsams norėjo įdiegti savąias pažiūras. Ir kas tuo metu svetimiesiems buvo svarbu? Šitaip atsirado į prūsų šneką verstas katekizmas (net trys laidos). Bet yra dar ankstesnis šaltinis ir būtent toks,

Dr. Kristina Brazaitis (Čėsnaite).

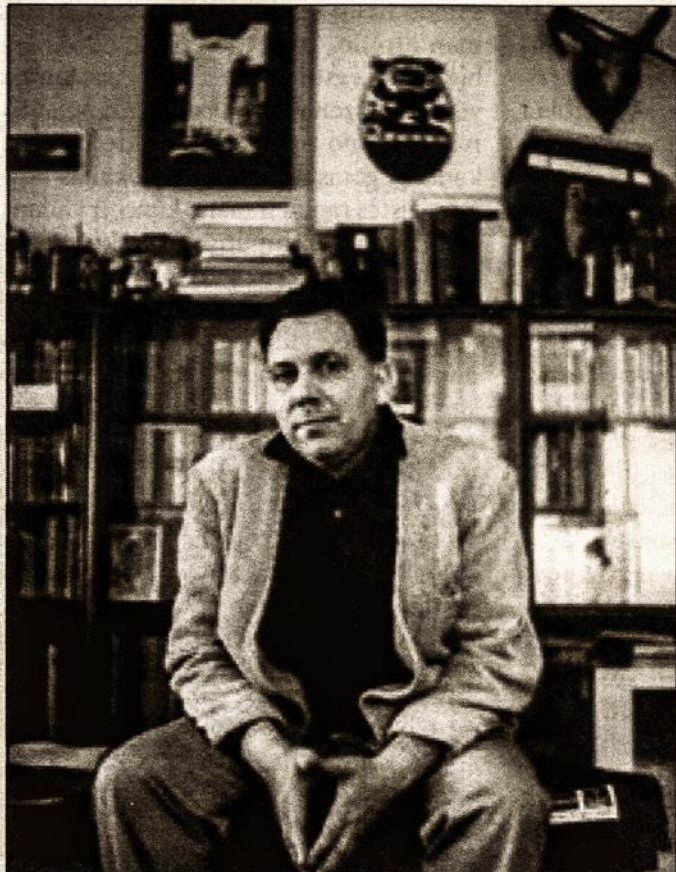
kuris aptykriai sutampa netgi su mūsų didžiųjų kunigaikščių žydėjimo laikotarpiu. Dabar jau nežinomas autorius (vokiečių ordino vienuolis?) tais laikais šiek tiek senosios prūsų kalbos užfiksavo žodynėlyje. Beje, šis žodynėlis vadinasi „Elbingo žodynėlis“ ne todėl, kad tai būtų Elbingo (netoli Dancigo) prūsų šneka, bet todėl, kad po kelių šimtmečių ši rašytinė retenybė buvo atiduota, visai atsitiktinai, Elbingo archyvu.

Prūsai, „Pruzi“

Naujasis dr. Kristinos Brazaitis veikalas nagrinėja dar vieną prūsų kalbos šaltinį, būtent žodžių rinkinį, kurį sau sudarė pokaryje pagarsėjęs vokiečių rašytojas Johannes Bobrowski. Susidomėjęs ir savo kūrinuose dažnai grįžęs prie Rytprūsio temos (nes buvo gimęs Tilžėje), jis susidarė senųjų prūsų kalbos žodžių rinkinį (jame 583 žodžiai). Kadangi vokiečių kalboje „Preusse, preussisch“ jau turi daug prasmų („preussisch“ net gali reikšti kai kurių tipiška vokiškų savybių idealizavimą), Bobrowski seniesiems ne-vokiškiems prūsams netgi parinko ar pabrėžė savitą terminą: „Pruzi, pruzzisch“.

„Pruzi“ – tai, aišku, senoji baltiškoji gentis. Bobrowskiui svarbūs buvo ne tik patys išlikusieji žodžiai, bet ir, taip sakant, jų socialinė vertė. Juk kaip tik dažniau pasitaikantys žodžiai išsako ir atspindi žmonių kasdienybę, geografinę aplinką, šeimyninius santykius, netgi moralinę bei religinę vertinimą. Kitaip sakant, senprusių žodžių žodynėlis kartu yra įnašas į senosios prūsų istorijos bei kultūros suvokimą.

Žinoma, senprusių (pruzzi) kalba gimininga lietuvių ir latvių kalboms. Vartant žodynėlį daug kas nebesuprantama ar bent keista. Visgi, kuris lietuvis nesuprastų tokių žodžių kaip stogis = stogas, artoys = artojas ar net patowelis = patė-

Vokiečių rašytojas Johannes Bobrowski.

Johannes Bobrowski
Pruzzische VokabelnAn Old Prussian Glossary,
introduced and edited by Kristina Brazaitis

Kristina Brazaitis

vis. Žemaitis supratų ir crupeyle = varlė, nes žemaičiams ir dabar krupė = rupūžė). Bobrowski žodynėliui dr. Kristina panaudoja galingą filologijos aparatūrą: kiekvienas Bobrowski surinktas žodis yra kruopščiai aptariamas trimis lygiais: šaltiniai (iš kur žodis paimtas); Prūsų krašto vietovardžiai; palyginimas su senprusių, lietuvių, latvių ir indoeuropiečių kalbomis.

Veikalo pradžioje apie 50 puslapių yra skirti įvadui, kuris aptaria ne tik šiai studijai aktualius filologinius šaltinius bei analitinio darbo metodiką, bet taip pat suteikia pagrindines žinias apie prūsų istoriją bei kultūrą, paminint ir iškilusias skirtingas interpretacijas.

Filologijos specialistė

Kaip dr. Kristina sako, senoji prūsų kalba „yra mirusi, bet neužmiršta“. Bet senųjų kalbų bei tarmių nagrinėjimas reikalauja atitinkamos kompetencijos. Dr. Kristina yra kaip tik šios srities specialistė. Baigusi germanistiką Melbourne Universite (B.A. 1960), tolimesnėms studijoms ji išvyko į tuometinę Vakarų Vokietiją. Kadangi ją traukė senoji viduramžių literatūra bei kalba, šias studijas ji tęsė sename ir garsiaame Heidelbergo Universite, kur 1969 metais jai buvo suteiktas magistro laipsnis už darbą apie viduramžių poetą Oswald von Wolkenstein ir jo eiles apie „dieviškos baimės pradžią“. 1975 metais Heidelberge ji apgynė doktorato disertaciją apie pasakojimus apie Hildės personažą, kuris iškyla senuose germanų epuose ir randa atgarsį to meto italų literatūroje. Ši dr. Kristinos darba 1977 metais išleido prestižinė akademinė veikalų leidykla Peter Lang Verlag.

Dr. Kristinos dėmesys viduramžių literatūrai nenutrūko ir vėliau. Grįžusi ir dėstydamą Melbourne Universite (po kiek laiko kaip Senior Lecturer), į savo kursą ji įtraukė „Der Minnesang“, „Das Nibelungenlied“, „Tristan und Isolde“, „Das Kundrunepos“ ir t.t. Kartu, kaip viduramžių vokiečių kalbos specialistė, ji skaitė paskaitas apie kultūros istorijai svarbų tarmės bei rasyšenos etapą „Mittelhochdeutsch“ (angliškai Middle High German) ir, žinoma, apie vokiečių kalbos išsivystymą apskritai.

Visai nestebėtina, kad dr. Kristinai tapo artima ir geografiškai tolimesnė, bet filologiškai visgi įdomi senoji prūsų kalba. Šiuo atveju, žinoma, ji galėjo panaudoti kitiems šios srities kalbininkams gan svetimas, betgi savo pačios kilmei visai savitas žinias, būtent lietuvių kalbą. Kalbininkui tai yra didelis plusas – dr. Kristinai buvo lengviau pajusti ir suvokti senprusių žodžių, galūnių, skambesių savitumą, pasinaudojant ir palyginant su savo įgimtos lietuvių kalbos žinojimu.

Johannes Bobrowski

Bet iš kur dr. Kristinos dėmesys

Johannes Bobrowski asmenybei? Dar Heidelberge ją sudomino pokaryje pagarsėjęs vokiečių rašytojas Johannes Bobrowski (1917–1965) – ir būtent todėl, kad jis jautriai bei įžvalgiai palietė lietuviškas temas. Kilimo iš Tilžės, Bobrowski su giliu įsijautimu svarsto vokiečių – lietuvių santykius. Vienas jo romanų yra skirtas vien lietuviškai tematikai. Tai – „Litauische Claviere“, lietuviškai išverstas kaip „Lietuviški fortepijonai“. Meninės laisvės ribose pasinaudodamas Kristijonu Donelaičiu ir jo egzistenciniais rūpesčiais, Bobrowski sulydo praeitį ir dabartį. Dar savotiškiau Bobrowski panašią temą išplėtoja savo poezijos knygoje „Sarmatische Zeit“ – „Sarmatijos metas“, kur, pasinaudodamas berods romėnišku vietovardžiu „Sarmatia“, jis kalba gan idealizuotai apie Rytų Europos ateitį. Labiau rytrpūsiška tema suskamba kitame jo poezijos rinkinyje „Schattenland Stroeme“, kur vėlgi dabartis susipina su dvasiniais ir metafiziniais elementais. (Apie Bobrowski dr. Kristina yra skaičiusi pranešimus konferencijose, o du jos straipsniai pasirodė ir lietuviškai, „Metmenų“ žurnale, nr. 43 ir 80.)

Rytprūsiškos ir todėl savitiškai lietuviškos kilmės yra ir Johannes Bobrowski žmona (Johanna Budrus). Kaip dr. Kristina sako, Johanna mielai įsileisdavo į savo „lietuviškus“ prisiminimus ir net sudainavo „Kur bėga Šešupė“. Johanna augusi dideliame ūkyje ir visi vaikai šeimoje kalbėję lietuviškai, bet, kaip jau tuo metu įprasta, mokykloje ir bažnyčioje – vokiškai.

Bobrowski kūriniai bei raštai jau yra surinkti ir išleisti šešiais tomais, 1987–1999, kai kas ir lietuviškai („Lietuviški fortepijonai“, vertė Eduardas Astramskas). Apart ypatingą vietą užimančios dr. Kristinos, yra Bobrowski žinovų jau ir Lietuvoje, pvz. Regina Sinkevičienė, Dalia Bukauskaitė, o dalį Bobrowski lyrikos yra išvertę Sigitas Geda ir Bronys Savukynas.

Kaip buvo surastas žodynėlis?

Taip susidomėjusi Bobrowskiu, dr. Kristina nusprendė aplankyti jo šeimyną to meto Rytų Berlyne. Ją šiltai priėmė žmona Johanna bei artimieji – ir, bevarant knygas, dr. Kristina pastebėjo, jog vienas iš knygų apie Bobrowski autorius, Gerhard Wolf, trumpai pamini, kad tarp Bobrowski rankraščių guli tarsi užrašų knygutė „Pruzzische Vokabeln“. Sekantis dr. Kristinos žingsnis – gauti leidimą iš Marbach Archyvų, gal todėl, kad šis nežinomas dalykas galėtų įnešti naujos šviesos į Bobrowski kūrybą. Bet šitą rinkinuką pamačius, dr. Kristinai atsivėrė netikėta galimybė – jai kaip lietuvei ir filologei grįžti link senosios prūsų kalbos. Archyvas suteikė leidimą eventualiai publikacijai – ir, štai, dabar tas rinkinys su kruopščiais filologiniais komentarais tapo dar vienu svarbiu įnašu su senosios Lietuvos gentimis susietai istorijai.

Kaip knyga įsigyti?

Dr. Kristinos studija buvo išleista Naujojoje Zelandijoje, kaip Otago Universiteto leidinys, ir būtent Otago German Studies serijoje, kuri yra susieta su Department of Languages and Cultures, German Section, University of Otago, P.O.Box 56, Dunedin 9054, New Zealand.

Kaip specializuotas veikalas, jis vargu bus randamas paprastuose knygynuose. Bet jį galima užsisakyti aukštesnio lygio knygynuose, o veikalo pilna metrika tokia:

Johannes Bobrowski, Pruzzische Vokabeln, An Old Prussian Glossary, introduced and edited by Kristina Brazaitis. Otago German Studies, ed. By E.W. Herd and August Obermayer, Vol. 25, Dunedin (N.Z.) 2010, 373 pp. ISBN 978-0-9582716-5-3. NZ \$ 50.00.

Skelbiamas Žalgirio mūšiui skirtas užsienio lietuvių vaikų piešinių konkursas

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija skelbia piešinių konkursą „1410 – Žalgirio mūšis“, kuriame kviečia dalyvauti 4-12 metų užsienio lietuvių vaikus.

Konkursas skiriamas Žalgirio mūšio 600 metų sukakties minėjimui.

Juo siekiama paskatinti užsienio lietuvių vaikus domėtis šiuo svarbiu istoriniu įvykiu, įsiminti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, ugdyti patriotizmą ir pasididžiavimą Tėvyne, kūrybiniais darbais įamžinti Žalgirio mūšio atminimą.

Laimėtojai bus apdovanoti Užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis. Geriausi kūriniai bus eksponuojami ministerijos tinklalapyje www.urm.lt.

Konkursas vyks iki 2010 metų lapkričio 30 dienos.

URM Inf. d-tas, Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius, tel. 236 2458

Konkurso tikslai ir uždaviniai

1. Konkursas skiriamas Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms.
2. Juo siekiama padėti užsienio lietuvių vaikams suvokti istorinio įvykio reikšmę Lietuvai, jos valstybingumui, suteikti galimybę vaikų kūrybinei saviraiškai, stiprinti tautinę savimonę, ryšius su Tėvyne Lietuva.
3. Konkursu skatinama vaikus mąstyti apie Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, suvokti ir atspindėti kūryboje Žalgirio mūšio – vieno didžiausių ir reikšmingiausių mūšių Viduramžių Europos istorijoje – svarbą Lietuvai, aktyviai domėtis ir mokytis Lietuvos istorijos užsienio lietuvių šeimose ir ugdymo įstaigose.

Konkurso organizavimas

4. Konkursą organizuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentas.
5. Konkurse gali dalyvauti užsienio lietuviai vaikai nuo 4 iki 12 metų amžiaus.
6. Darbai bus vertinami pagal amžiaus grupes: 4-7 m. ir 8-12 m.
7. Konkursui teikiami originalūs piešiniai tema „1410- Žalgirio mūšis“.
8. Piešiniai gali būti atlikti įvairia technika: akvarele, guašu, tušu, kreidelėmis, pieštukais ir kt., formatas ne didesnis nei A3.
9. Kiekvienas dalyvis gali pateikti po vieną darbą.
10. Konkurso pradžia – 2010 m. liepos 15 d., pabaiga – 2010 m. lapkričio 30 d.
11. Konkursui siunčiamas darbas privalo turėti informacinę etiketę: antroje pusėje nurodomas autoriaus vardas, pavardė, amžius, kūrinio žanras ir pavadinimas, kontaktai (adresas, telefonas, el. paštas), lankančių užsienio lietuvių švietimo įstaigą – įstaigos pavadinimas ir mokytojo vardas, pavardė.
12. Darbus prašome siųsti paštu iki 2010 m. lapkričio 30 d. adresu:
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos
Užsienio lietuvių departamentui
Konkursui „1410 - Žalgirio mūšis“, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, Lietuva

Vytautas Karazija „Laiškai draugams“

Vertė Alena Karazijienė

Naujakurys Balyje

Tęsinys iš „M.P.“ nr. 28.

Tobuliausio masažo beieškant

Negalime peikti tų, kurie galvoja, kad Bali ekonomika laikosi masažais. Tas visur įsikverbiančias verslas bujoja kiekviename užkampelyje – nuo smėlėtų triukšmingų paplūdimių iki puikių išleptiems pasimėgavimams skirtų pastatų, kur atsipalaidavę lepūnėliai valandą ar dvi gulėdami laimingi, vaduojami nuo įtampų.

Paplūdiminė masažo rinka daugeliui labai maloni, bet tai ne mano stilius. Aš mėgstu pavėsi, aš mėgstu švairius aliejus, nesumašytus su šiurkščiu smėliu, kuris įlenda į visus mano asmeniškų plyšelius ir, spaudžiamas begemotų paplūdimio masažuotojų rankų, skaudžiai nupeša visus plaukus ir jokio poilsio nesuteikia. Aš mėgstu ir tam tikrą uždumą, kuris ten yra neįmanomas, nes paplūdimio masažas vyksta atviroje erdvėje, ir esi apsuptas minios manikiuristų, pedikiuristų ir visokių sarongų, laikrodžių, saulės akinių ir nuomojamų kambarių siūlytojų, kurie tauškia nesustodami. Ir be to, aš mėgstu gauti tą, už ką esu užmokėjęs, tai yra šešiasdešimt minučių juslinio malonumo; bet vieton to ten trisdešimt minučių praeina kol tave tepa industrinių aliejumi, kurio paskui negali nuvalyti nepanaudojęs 10 litrų sustiprinto valiklio ir šlifavimo staklių.

Tai, atmetęs pajūrinio masažo idėją, neturėjau kito kelio kaip patyrinėti tą daugybę galimybių, kurias čia siūlo tūkstančiai šio verslo atstovų. Tai buvo

uždavinys, kurio aš ėmiausi su didžiausiu pasimėgavimu – ir tai buvo maloniausia atradimų ekspedicija.

Patys paprasčiausi kabinetai yra užuolaidomis atskirti kampeliai už krautuvų, labiau kaip greitomis suręstas priedas prie turgaus kiosko tam atvejui, jeigu marškinėlių pardavėjai neturėtų ką veikti. Jie paprastai būna karšti, ankšti ir neturi paprasčiausių priemonių, kaip švairių paklodžių ar sarongo, o kartais net ir tinkamo stalo. Be to jie nėra uždari: masažuotojo giminės ir draugai, nieko nepranešę, dažnai užsuka pažiūrėti į mano drebančią masę ir garsiai nagrinėja visus mano trūkumus. Jie neturi piktų užmačių – tie įsiveržėliai atrodo draugiški, jie pasisiūlo paimti mano drabužius ir juos tvarkingai „sudėti“, arba patikrinti mano kišenes, ar ten neįlindo kokie nepageidaujami vabzdžiai. Arba jie pasisiūlo paimti mano pinigėlius ir sudėti visas rupijas pagal jų vertę ir mano kredito kortelę pagal abėcėlinę eilę. Koks patarnavimas! Kai kurie iš tų lankytojų turbūt yra kvalifikuoti gydytojai, nes kelioms sekundėms uždėję rankas ant mano masažuojamo kūno, kiekvienas iš jų pareikalauja užmokėti 50,000 rupijų.

Tačiau kas labiausiai išduoda, kad tu esi ne ten, kur turėtum būti, yra masažisto plepėjimas. Laiks nuo laiko mestas „Ar jūs tvarkoj?“, vargu ar priimtinas. Kodėl jie to klausia? Ar jie ką tik paspaudė kokią vietelę, kuri galėjo pasibaigti tavo paralyžiumi? Nuolatiniai klausinėjimai apie tavo asmeniškų reikalus arba nusiskundimai dėl savo partnerio blogų įpročių – visai nepriimtini. Bet pats blogiausias dalykas yra nusiskundimų litanija, kuri prasideda beveik iš karto su masažu ir trunka visą laiką.

13. Darbai, gauti po nurodytos datos, nebus vertinami.
14. Darbus vertins Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento sudaryta komisija.
15. Darbų vertinimo kriterijai: temos atitikimas ir atskleidimas, piešinio originalumas ir meniškumas.
16. Darbai dalyviams nebus grąžinami. Pateikdamas darbą konkursui dalyvis neatlygintinai perleidžia konkurso organizatoriui visas autoriaus turtines teises į konkursui pateiktą kūrinį, įskaitant, tačiau neapsiribojant: teise atgaminti kūrinį bet kokia forma ar būdu, išleisti, versti į kitas kalbas, platinti kūrinio originalą ar jo kopijas, viešai rodyti kūrinio originalą ar kopijas, viešai atlikti kūrinį bet kokiais būdais ir priemonėmis, transliuoti, retransliuoti ir kitaip viešai skelbti kūrinį, įskaitant jo padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais (internete). Turtinės teisės perleidžiamos neribotam terminui, neribotoje teritorijoje.
17. Konkurso dalyviai darbų siuntimo išlaidas turi susimokėti patys.
18. Išsamesnės informacijos apie konkursą galite kreiptis el. paštu: violeta.raulynaitiene@urm.lt

Konkurso finansavimas ir laimėtojų apdovanojimas

19. Laimėtojai bus paskelbti abiejose amžiaus grupėse: 4-7 m., 8-12 m.
20. Laimėtojai bus apdovanoti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis.
21. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje www.urm.lt bus paskelbti laimėtojai ir eksponuojami jų kūriniai.
22. Konkurso finansuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Mieli tautiečiai,

Malonu pasveikinti tolumo krašto lietuvius. Esu mokslininkas (pensininkas), atvykstu į Tarpautinį akustikų kongresą ICA 2010 Sydney. Darysiu du pranešimus, mokslinėje anglų terminologijoje nesu naujokas, bet teisingos anglų kalbos nebesuspėjau išmokti. Todėl jei Jūs (lietuvių bendruomenėje) atsirastų žmogus, prijaučiantis mokslą, prašyčiau pagal galimybes man pagelbėti kalbos (ben-

draujant) ir organizaciniais klausimais.

Kongreso metu jau esu užsisakęs viešbutį ir apmokėjęs 9 naktims. Atvykstu rugpjūčio 22 d., 7 val., į Sydney oro uostą ir vyksiu į Kongreso centrą.

Apie mane galite rasti informaciją surinkę - Danielius Gužas arba per Šiaulių universiteto bibliotekos svetainę, o taip pat Lietuvos mokslininkų sąjungoje bei akustikos sąjungoje.

Danielius Gužas

Lingua Lituanica Vasaros kursai (2010)

Kalbos praktikos centras Lingua Lituanica moko lietuvių kalbos išsivius ir užsienio šalių piliečius, supažindina su Lietuvos kultūra bei žmonėmis.

Intensyvūs lietuvių kalbos vasaros kursai Lingua Lituanica centre šiais metais vyks rugpjūčio 2 - 14 dienomis. Numatomos pradedančiųjų, pažengusiųjų ir mokančiųjų grupės. Kursą sudaro 50 akademinio valandų: 44 akad. val. lietuvių kalbos pratimų ir 6 akad. val. apžvalginis Lietuvos istorijos, lietuvių literatūros ir etnokultūros paskaitų. Kalbos praktikos centre taikomi įvairūs mokymo metodai, padedantys greičiau išmokti kalbą ir laisviau jaustis aplinkoje. Daugiau informacijos gausite parašę e-mail info@lingualit.lt arba paskambinę telefonu +370 5 2313239

Dėl Konsulinės misijos Sydnėje

Asmenys, kurie norės pasinaudoti Konsulinės misijos paslaugomis Sydnėje, prašomi kreiptis į Gintarą Janulevičių, kad jis galėtų sudaryti eilės sąrašą:

tel.: 02 9897 7869 e-mail: gijantaras@hotmail.com

ALB Krašto Valdyba

„Tu man duosi arbatpinigį? Taip? Tu man duosi arbatpinigį?“ - kartojama nuo pradžios iki pabaigos. Masažas turėtų tave atpalaiduoti, o ne sukelti žmogūdiškus jausmus. Po keletos tokių patyrimų prieš maždaug 10 metų, aš nustojau eiti į tokius kabinetus ir pabandžiau ko nors geresnio.

Taip prasidėjo mano trumpa pažintis su aukščiausios klasės salonais. Tenai svarbiausias dalykas yra dekoracijos ir aplinka. Kainos tenai, aišku, irgi yra pačios aukščiausios ir dar išsipučia iki neregėtų aukštumų, pridėjus anksčiau nepastebėtus valdžios mokesčius ir patarnavimo priedus. Net atmetus ekstra patarnavimus, kaip agurko griežinėlių ant mano akių (kurio man net neleido suvalgyti), kainos man buvo per aukštos. O be to, aš pamačiau, kad kaip ir pigiuose kabinetuose, pats masažas buvo gana vidutiniškas, paglostantis paviršių, bet nepaliejiantis gilesnių raumenų. Kai kuriais atvejais, turėjęs pasitenkinti 50 minučių masažu vieton privalomo 60 minučių, aš net buvau tuo patenkintas.

Dabar aš lankausi taip vadinamuose magiško vidutiniškumo salonuose. Tai daugybė paprastų švairių kabinetų, kuriuose dirba puikiausios Bali masažistės. Aš

nežinau ar jos treniruojamos pačiuose masažo salonuose, ar salono savininkas samdo tikrai prityrusias tarnautojas, bet man atrodo, kad taip visi laimi. Aš labiausiai mėgstu tokias masažistes, kurios yra ne tik treniruotos, bet ir turi nujautimą. Jos žino pagrindinius judesius, bet kadangi geras masažas yra pokalbis tarp masažistės rankų ir mano kūno, ir kadangi mano kūnas truputį keičiasi kiekvieną dieną – aš noriu žmogaus, kuris suprastų mano raumenų juslinę tarmę ir galėtų pritaikyti savo stilių prie tos dienos mano raumenų poreikio. Dabar aš reguliariai lankausi dviejuose ar trijuose salonuose, kur mane aptarnauja penkios ar šešios geriausios Bali masažistės.

Ar norite, kad pasakytiau kur yra tie nuostabūs salonai? Ir kurios yra pačios geriausios masažistės? Deja. Tai būtų tas pats, lyg aš bandyčiau pasakyti katras yra „geriausias“ paveikslas arba katras yra „geriausias“ drabužių modeliotojas. Masažas, kaip ir menas, yra grynai asmeniškumas, intymumas ir visiškai subjektyvus. Jeigu jūs esate tikras masažo mėgėjas, jums nereikia mano pagalbos susirasti tobuliausią masažistę. Jeigu jūs nesate mėgėjas, tai jums tas neturi reikšmės.

(Bus daugiau)

Dėl Melbourne Apylinkės Metinio Susirinkimo

2009 metų Melbourne Apylinkės Metinio susirinkimo metu buvo pareikalauta spaudoje išspausdinti 2008 metų Melbourne Apylinkės metinio susirinkimo protokolą. Siunčiame sutrumpintą formą.

Melbourne Apylinkės Metinio Susirinkimo, įvykusio Melbourne Lietuvių Klubo Jubiliejinėje salėje 2008 metų spalio 19 dieną

PROTOKOLAS

Dalyvavo 33 nariai.

Susirinkimą pradėjo ir sutiko pirmininkauti ALB Melbourne Apylinkės Valdybos pirmininkas p. Rimgaudas Šližys. Sekretoriauti pakvietė p. Jevą Ariene.

Sekė:

Darbotvarkės svarstymas ir priėmimas.

Mirusiųjų pagerbimas.

Valdybos pirmininko p. Rimgaudo Šližio pranešimas; kuris susidėjo iš Valdybos sukūrimo ir sudėties apžvalgos, bei Valdybos veiklos ir renginių ataskaitos.

Iždininko dr. Kazio Zdaniaus pranešimas.

Diskusijos dėl Valdybos pranešimų ir jų priėmimo.

Melbourne Apylinkės Krašto Tarybos delegatų rinkimai.

Melbourne Apylinkės naujos Valdybos rinkimai. Naujos Valdybos sudėtis: Aurelija Sadauskienė, Paulius Kabaila, Kazys Zdanis, Paulius Petraitis, Bronius Zumeris.

Kiti reikalai, įskaitant Krašto Valdybos pirmininkės p-lės Birutės Prašmutaitės pranešimą ir diskusijas apie Lietuvos dvigubos pilietybės klausimą.

Su pagarba,

Melbourne Apylinkės Valdybos sekretorė Aurelija Sadauskienė

KOVAS News

Games against the Latvians

Saturday, 18th September, 2010, Bankstown Stadium

These are the approximate times:

11.00 am U 18 Boys

12.00 Men's 2 side (this is all the players who do not make the First side)

1.00 Opening with Kids U 12 playing 2x10 min Game

Straight after following the Women's games:

2.30 Veterans

3.30 Men's First

there will also be Volleyball. Times to be advised.

Food and drink will be available upstairs. Please keep this date free and invite as many old players as possible. We also need volunteers to serve drink and food.

Contact any of the following KOVAS committee members:

Peter Andrejunas 9680 3389

Gediminas Sauka 8678 5227

Ray Jurkūnas 9534 2967

Peter Burokas 0424 725 106

Peter Kains 0407 298 472

Jonathan Lee 0421 735 957

Robert Liutackas 0447 629 631

Tom Jablonskis 0400 669 065 tom.jablonskis@gmail.com

SEE YOU THERE !!!!!

Nita Wallis

Commemoration of the
BALTIC WAY
and 20 years of freedom

All welcome to join our celebration

Venue: Lithuanian Club
16-20 Meredith St.
Bankstown NSW 2200
Ph: 02 9708 1414

2010
August 21 at 2pm

PLEASE NOTE: Because of Federal Elections on August 21, Commemoration of the BALTIC WAY will take place on AUGUST 28.

The **ald2010melbourne**
invite all youth between the ages of 5 and 18 to participate in the
Youth Art Show, 27 – 30 December 2010
during the Lithuanian Days in Melbourne 2010

FIRE, WATER, EARTH, AIR

How do we respect and nurture these sacred elements so precious and in need of great care and attention in our world today? How can we help Mother Earth get back on track? Artworks must relate to the theme. Prizes will be awarded to the most creative, inventive and inspiring artworks that re-think, re-cycle or re-use materials. Any medium accepted.

Size limit 1m x 1m. Ages – 5 - 18

Opening December 28th, 11:30 am, Lithuanian House, Melbourne

Prize donations welcome!

Please call or e-mail **Julija Simankevičius** to book in your Artwork.

Ph: (03) 988 5 1792 E-mail: studio2@imaging.com.au

Before : November 1, 2010

Lietuvos Baletu Bičiulių rengiamos popietės:

Melbourne Jubiliejinėje salėje įvyks rugpjūčio 15 dieną, 2 val. p.p.

Sydneyje "Dainavos" Klube rugsėjo 26 dieną, 2 val. p.p.

Popietės pradžioje turėsime (Melbourne) muzikinį įtarpą, kuriame pasirodys mūsų jaunas pianistas Darius Pranckūnas. Toliau rodysime DVD "Nerijus". Tai filmas, sukurtas žinomo Vilniaus režisieriaus Vytenio Pauliukaikio apie Lietuvos baletu pagrindinį šokėją primarijų Nerijų Jušką. Filme matysite žymių baletu asmenų pasisakymus apie Nerijų, jo mamos ir mokytojos prisiminimus iš Nerijaus vaikystės, įvairių baletu ištraukas, ir Nerijų šokant su garsiomis balerinomis. Filmo pabaigoje Nerijus šoka baletu "Graikas Zorba" nepaprastą zorbos sirtaki finalą!

Pasibaigus videofilmui vyks turtinga, vertinga ir gausi loterija, būsite pavaišinti kava, tortais ir pyragais. Įėjimas aukomis.

Jurgis Žalkauskas

Reikia naujo pianino!

Sydneyje lietuvių choras "Daina" prieš daugelį metų rinko pinigų dėl Lidcombe St. Joachim's bažnyčios vargonų. Sydneyje lietuvių bendruomenės dosnumo dėka, vargonai buvo nupirkti. Nors vargonai yra bažnyčios nuosavybė, bet jau eilę metų, net ir šandien, juos naudoja Sydneyje lietuviai.

Šiuo metu choras "Daina" naudoja mažą, seną Lietuvos Klubu pianiną, kuris jau visai susidėvėjęs. Žinodami Lietuvos Klubu finansinę padėtį mes negalime prašyti, kad Klubas nupirktų naują pianiną. Tačiau Sydneyje Lietuvos Klubas nutarė prašyti paramos iš NSW valstijos. Paašikėjo, kad valstybės *grant* yra įmanoma gauti, jeigu ir mūsų lietuvių bendruomenė parodys savo iniciatyvą tam reikalui – būtent pradės rinkliavą pianino įsigijimui. Aš, Birutė Aleknaitė, choro vadovė, prašau jūsų dosnumo naujo pianino įsigijimui. Auką priima choro "Daina" Valdyba. Ačiū visiems.

Biblioteka Sydneyje Lietuvos Klubu

Lietuvių biblioteka gavo naujų knygų. Taip pat galima nusipirkti įvairių lietuviškų proginių atvirukų.

Maloniai kviečiame apsilankyti.

AR JAU SUMOKĖJAI "MŪSŲ PASTOGĖS" PRENUMERATĄ?

Sydney Lithuanian Information Centre (SLIC) now offers
FREE ONLINE LITHUANIAN LANGUAGE LESSONS

www.slic.org.au

E-mail: LLInfo@slic.org.au

Buvusiam Geelongo skautų Židinio tėvūnui, skautininkui

A+ Liudui Bungardai

staiga mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukras Angelą ir Teresę bei jų šeimas.

Geelongo skautų Židinio nariai ir vadovybė

GLSK "Vytis" ir ALFAS garbės nariui

A+ Liudui Bungardai

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukras Angelą ir Teresę, žentą Don ir anūką Jackson. Iki pat mirties a.a Liudas buvo pasišventęs sporto klubo darbuotojas ir rėmėjas.

GLSK "Vytis" Valdyba ir klubo nariai

Rašydami testamentą, nepamirškite ir "Mūsų Pastogės".
Remkite išeivijos spaudą!

AGM of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc.

The Annual General Meeting (AGM) of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc. will be held in the **Jubilee Hall of the Melbourne Lithuanian Club, starting at 2pm on Sunday 1 August 2010.**

The agenda will include the President's report on the activities of the committee (ALB Melbourne Apylinkės Valdyba) since the last AGM and the Treasurer's financial report. Due to the extra workload on the committee arising from the Lithuanian Days in Melbourne at the end of the year, the committee is seeking to co-opt a member of the community to help out with the work of the committee.

Dr Paul Kabaila,

President of the Committee of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc. (ALB Melbourne Apylinkės Valdyba)

ALB Geelongo Apylinkės metinis susirinkimas

ALB Geelongo Apylinkės metinis susirinkimas įvyks **sekmadienį, rugpjūčio 1 dieną, 2 val. p.p., Lietuvių Namuose, Pettitt Park, Beauford Ave., Bell Post Hill.**

Numatyta sekanti dienotvarkė:

Susirinkimo atidarymas.

Dienotvarkės priėmimas.

Mirusiųjų pagerbimas.

Praėjusio metinio susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas.

Pranešimai:

Apylinkės Valdybos pirmininko,
Revizijos Komisijos,

Iždininko,
Organizacijų.

Diskusijos dėl pranešimų ir jų priėmimas.

Dviejų delegatų į ALB Krašto Tarybos Suvažiavimą Melbourne, gruodžio 28-31 dienomis, rinkimas.

Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos.

Susirinkimo uždarymas.

Tautos Himnas.

Po susirinkimo visi yra kviečiami pasilikti užkandžiams ir kavutei.

P.S. Apylinkės Valdybos rinkimai įvyks per sekantį visuotinį narių susirinkimą 2011 metais.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba.

Travel to Vilnius and to other Destinations

If you are looking for cost-saving airfares to Vilnius or to other destinations, worldwide, then please contact our friendly staff of Estours Travel.

For your free call to Estours Travel dial 1800 888 386.

ESTOURS TRAVEL

38 Murray Rd., Corrimal East, Wollongong, NSW 2518

Tel.: (02) 4284 1688 & 1800 888 386 Fax.: (02) 4284 7823

E-mail: Vilnius@estours-travel.com.au

Website: www.estours-travel.com.au

Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos Valdyba
maloniai kviečia narius į naujos Canberros Lietuvių Bendruomenės būstinės

Įkurtuves

sekmadienį, rugpjūčio 8 dieną, 2 val. p.p.

2 Bradfield Street, Downer (Downer Business Park)

Užkandžiai bus parūpinti.

Prašome registruotis pas **Barbarą Šilinis**, tel: 6288 6283
iki trečiadienio, rugpjūčio 4 dienos.

"Mūsų Pastogė" ieško savanorių

Vytauto Patašiaus asmenyje netekus pasaulio įvykių apžvalgos korespondento, "Mūsų Pastogė" ieško asmens, kuris sutiktų reguliariai tęsti šį darbą. Taip pat ieškomas dar vienas (ar daugiau) Lietuvos įvykių apžvalgininkas. Naudojantis internetu, korespondentui nebūtina gyventi Sydneyje. Savanorius prašome pranešti "MP" Redakcijai įprastiniais būdais (e-mail, telefonu, paštu).

AL Dienų Ruošos Komitetas Melbourne 2010

Pirmininkė **Rita Mačiulaitienė** tel: 0425 704 890

Iždininkė **Vilia Dukas**

Sekretorė **Danguolė Juška**

Korespondencijos adresas: **20 Boyd Street, ALTONA, Victoria 3018.**

e-mail: juskagirl@y7mail.com

www.ald2010.org

Sydnejaus Lietuvių Klubas

16 - 20 Meredith Street, Bankstown

Tel.: (02) 9708 1414 E-mail: contactus@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Klubo darbo valandos:

Pirmadieniais ir šeštadieniais – Klubas uždarytas

Antradieniais – sekmadieniais – Klubas atidarytas nuo 12 val. dienos.

Klubo restoranas

Virtuvėje dirba šefas Antonio.

Pietūs – nuo 12 val. dienos iki 3 val. p.p.

Vakarienė – nuo 6 val. p.p. iki 9 val. p.p.

Sekmadieniais – nuo 12 val. iki 6 val. p.p.

Sekmadieniais – Svetlanos lietuviški patiekalai

Karaoke kiekvieno penktadienio vakarą (nuo 7 val. vakaro).

Sunday, 1 August, 2010, 2 pm

Liutauras Navickas

famous opera soloist from Lithuania

will be performing popular classical opera arias and songs

accompanied by **Wojciech Wisniewski**

at the Lithuania Club, 16 Meredith Street, Bankstown

for bookings ph: 9708 1414 only \$25/ticket

BOOK TICKETS EARLY SO AS NOT TO BE DISAPPOINTED

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui

Sydnejaus Liet. Moterų Soc. Globos Draugijos Metinis Susirinkimas

įvyks šių metų rugpjūčio 29 dieną, sekmadienį, 2 val. p.p. Sydneyje Lietuvių Klube, Bankstown.

DARBOTVARKĖ:

1. Pirmininkės pranešimas.
2. Finansinis pranešimas.
3. Veiklos pranešimas.
4. Bendri reikalai.

Sydnejaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija Inc.

Daugiau egzempliorių?

Skaitytojai, kuriems reikia kai kurių "MP" numerių papildomų egzempliorių, juos gali gauti pranešant įprastiniu adresu: "Mūsų Pastogė", P.O. Box 550, Bankstown NSW 1885, ir nurodant tikslų savo adresą.

Atsižvelgiant į siuntimo išlaidas, ekonomiškiausia užsakyti šitaip: 3 egz. – \$5, 6 egz. – \$10, ir t.t. **"MP" Administracija**

Sydnejaus lietuvių dėmesiui

Kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. iki 2 val. po pietų "Mūsų Pastogės" redakcijoje (Sydneyje Lietuvių Klube) budės LB Spaudos Sąjungos Valdybos narys **Teodoras Rotcas**. Bus galima susimokėti prenumeratos mokestį ir kitas su "M.P." susijusias sąskaitas.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**

Lietuvių Klubas "Dainava", 16 - 20 Meredith Street, Bankstown.

Tel.: (02) 9782 0080, E-mail: mpastoge@bigpond.com

Tinklalapis: www.slic.org.au/Pastoge

Redaktorė Dalia Doniela

Redakcinė Kolegija: Danius Kairaitis, Anskis Reigys, Vytenis Šliogeris

Redakcija rašinius taisyti ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.

Spausdinamuose rašiniuose reiškiamą nuomonę nebūtinai sutampa su redakcijos

ir leidėjų nuomone

Prenumerata metams \$65.

Užsienyje oro paštu - \$140.00. N.Zelandijoje oro paštu \$115.00.

Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.

Apmokamų skelbimų kaina: \$6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.

Lietuviškos organizacijos 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.

Šventiniai sveikinimai – \$20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – \$25.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed by: **Spotpress Pty Ltd., 22 - 24 Lilian Fowler Place, Marrickville, NSW 2204.**